

ကညီပိတ်မုန်ကရ၊

ဆိုင်ထွဲ မၤစၢၤဟီၣ်ခိၣ်ဒီဘုၣ်ကခွၣ်ကလုၣ်တၢၢ်အဂၢၢ်ဂီၢ်အူတၢ်ယုထီၣ်ဆူဘီမုၢ်စၢၤဖိၣ်ကရ၊ ဘၣ်ဘၢကီၣ်ကးလၢကဆူၤခီကီၢ်ပယီၤဆူဟီၣ်ခိၣ်ဒီဘုၣ်ကွီၢ်မုၢ်အကွီၢ်ဘျီၣ်

လၢမ့ၤ၁၀၀သီ.၂၀၁၈နံၣ်

ကညီပိတ်မုန်ကရ၊ထီၣ်ခါ ပယီၤသုးမုၢ်ဒိၣ်အတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤတဖၣ်ခဲလၢၢ်လၢအမ့ၢ် ကယံၢ်တၢ်မၤဟးဂ့ၢ်ဟးဂီၢ်ခဲလၢၢ်လၢအမၤဟးဂီၢ် ကီၢ်ဒီဘုၣ်တၢ်ပတုၣ်တၢ်ခးအလံာ်ယံးယၢ်အံၤန့ၣ်လီၤ. ပယီၤသုးမုၢ်ဒိၣ်အံၤထီၣ်ဘိဟံၣ်ဖျါထီၣ်အဝဲသ့ၣ်တၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်ဟံးမုၢ်ဒါဘၣ် ဒီးတၢ်တဟ်ကဲပုၤဟီၣ်ခိၣ်ဖိအတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်တဖၣ်န့ၣ်ဘၣ်. ပယီၤသုးတဖုအံၤတအိၣ်ဒီးတၢ်ဟံးမုၢ်ဒါလၢ တၢ်လၢအမၤဟးဂ့ၢ်ဟးဂီၢ် ဂီၢ်ခဲလၢၢ်တဖၣ်အဖိခိၣ်ဒီး တတူၢ်လိာ်ပုၤဟီၣ်ခိၣ်ဖိအတၢ်ဒီသ့ၣ်ဒီးသးတၢ်ဆီၣ်ထွဲမၤစၢၤတဖၣ်လၢ အယံၢ်ပယုထီၣ်ဆူဟီၣ်ခိၣ်ဒီဘုၣ်ပုၤ တၢၢ်တဖၣ်အအိၣ်လၢ ကမၤစၢၤပုၤဒီးဟံးစၢၤဂ့ၢ်ဝီန့ၣ်လီၤ. ပယီၤသုးမုၢ်ဒိၣ် အတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤတဖၣ်အံၤ တၢ်ကဘၣ်တီၣ်ထီၣ်အီၤ ဆူ ဟီၣ်ခိၣ်ဒီဘုၣ်တၢ်မၤကမၢ်ကွီၢ်မုၢ်အကွီၢ်ဘျီၣ်န့ၣ်လီၤ.

စးထီၣ်လၢတၢ်ဆဲးလီၤမံၤလၢ တၢ်ပတုၣ်တၢ်ခးအဂီၢ်အခါလံၤလံၤ ပထံၣ်ဘၣ်လၢတၢ်မၤဟးဂီၢ်ပုၤဟီၣ်ခိၣ်ဖိအခွဲးအယၢ်တဖၣ် အ ဒီအတၢ်ကဲထီၣ်တ့ၢ်လံအသးအါမးအကျါ ပၣ်ယုၣ်ဒီး တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤအါအသီသီလၢအထီၣ်ခါပုၤရီၤဟ့ၣ်ကွၢ်ဖိတဖၣ်လၢအအိၣ်ဒီး တၢ်မၤနီၣ်မၤယါလၢလၢပုၤပုၤလီၤတၢ်လီၤဆဲးန့ၣ်လီၤ. ဝဲတယံာ်ဒဲးဘၣ်တၢ်လၢအအါအသီလီၤပျံၤလီၤဘၣ်ယိၣ်ကဲထီၣ်အသးလၢ ကခွၣ်ကီၢ်စံၣ်ပုၤဒုးအိၣ်ထီၣ်ထံဖိကီၢ်ဖိတၢ်ယုၢ်မ့ၢ်ဟးဖျိးပၢ်တုၤလၢ ဘၣ်အိၣ်ကတၢ်အသးလၢတၢ်ဒုးဖးဒိၣ်အပျီပုၤဒီးတကးဒဲးဘၣ် ပုၤလီၤအိၣ်ကမ့ၢ်တဖၣ်အံၤ ဘၣ်တၢ်သမၤကွံာ်ပုၤဟီၣ်ခိၣ်ဖိတၢ်ဒီသ့ၣ်ဒီးသးအတၢ်ဆီၣ်ထွဲမၤစၢၤတဖၣ်လၢ အဝဲသ့ၣ်တဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ် လီၤ. ကီၢ်ပယီၤသုးမုၢ်ဒိၣ်အံၤ န့ၣ်လီၤမၤတ့ၢ်တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤလၢအမၤဟးဂီၢ်တၢ်ပတုၣ်တၢ်ခးလၢကခွၣ်ကီၢ်စံၣ်ပုၤ,ယီၤဒိၣ်ကီၢ်စံၣ်ပုၤ, ရၢၢ်ခါၣ်ကီၢ်စံၣ်ဒီးကညီဟီၣ်ကဝီၤပုၤတဖၣ် ခီဖျိမၤဆူၣ်ထံဖိကီၢ်ဖိလၢအကယၤတဖၣ်အကယၤလၢ ကယုၢ်ထီၣ်ကွံာ်လၢအသဝီတ ဖၣ်အပုၤန့ၣ်လီၤ. ကခွၣ်,ယီၤဒိၣ်, ကညီဒီးကလုၣ်န့ၣ်အဂၢၢ်အဂၢၢ်တၢၢ်တဖၣ် တူၢ်ဘၣ်တၢ်မၤဟးဂီၢ် ပုၤဟီၣ်ခိၣ်ဖိအခွဲးအယၢ်အါ မံၤအါကလုၣ်လၢဘၣ်တၢ်မၤအီၤလၢ ပယီၤသုးမုၢ်ဒိၣ်အစု လၢအပၣ်ယုၣ်ဒီးတၢ်မၤဆူၣ်မၤစိး, တၢ်မၤသံ, တၢ်မၤတရီၤတပါ(တၢ်မံ ယုၣ်ဆူၣ်)ဒီးသ့ၣ်ထံးတၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကးအကွၢ်အဂီၢ်လၢအဂၢၢ်အဂၢၢ်တဖၣ်. တၢ်ဂ့ၢ်ဟံးန့ၣ်ဆူၣ် တၢ်စုလီၢ်ခိၣ်ခိၣ်တဖၣ်, တၢ်ဖိၣ်ပုၤ လၢတအိၣ်ဒီးတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ, တၢ်ဒုးယၢ်ပုၤကညီ, ဒီးတၢ်သမၤကွံာ်ပုၤဟီၣ်ခိၣ်ဖိတၢ်ဒီသ့ၣ်ဒီးသးတၢ်သးကညီအတၢ်မၤစၢၤတဖၣ် န့ၣ်လီၤ. တၢ်မၤဟးဂ့ၢ်ဟးဂီၢ်ပုၤဟီၣ်ခိၣ်ဖိခွဲးယၢ်တဖၣ်အံၤ တမ့ၢ်တၢ်အသီလၢ ကလုၣ်န့ၣ်လၢကီၢ်ပယီၤပုၤတဖၣ်အဂီၢ်ဘၣ်. ဘၣ် ဆၣ်တၢ်အိၣ်သးအံၤ အါထီၣ်ဒီးနးထီၣ်ဝဲလၢအအိၣ်ဖျါပျီပျီလၢပယီၤသုးတဖၣ်အံၤတၢ်ပျဲအီၤလၢအကမၤတၢ်အါတၢ်သီတဖၣ်အံၤ လၢအအိၣ်ဒီးတၢ်ကွၢ်မံာ်အီၤလၢ တၢ်တဟ့ၣ်အီၤတၢ်စံၣ်ညီဘၣ်န့ၣ်လီၤ.ဝဲလၢမးရူး၂၀၁၈အပူၤကညီဖိတဖၣ်လၢလူၤသီကီၢ်ဆၣ်, မုၢ်တြီၢ်ကီၢ်ရၣ်စးထီၣ်ကွၢ်ဆၣ်မံာ်ဒဲးဒီး တၢ်မၤဟးဂ့ၢ်ဟးဂီၢ်အကလုၣ်ကလုၣ်လၢအမ့ၢ် တၢ်လၢအထီၣ်ခါလိာ်အသးဒီးဟီၣ်ခိၣ်ဒီဘုၣ် အသးစးလၢအပၣ်ယုၣ်ဒဲးဒိၣ်ဒီး တၢ်မၤသံကွံာ်ပုၤနီၤစိး, တၢ်မၤဆူၣ်ပုၤလၢပုၤကဘၣ်စံၣ်မ့ၢ်ဟးဖျိး, မၤပျံၤမၤဖုးတၢ်လၢတၢ်အိၣ်တၢ် အီၤအတၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢအဂီၢ်, န်ပယီၤသုးတဖၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်မၤဂုၤထီၣ်ပသီထီၣ် အတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤလၢတၢ်အိၣ်တၢ်ဆိးအလီၢ်တဖၣ် လၢ အတၢ်ဘၣ်ဘျူးအဂီၢ်အဖိခိၣ်န့ၣ်လီၤ. ဝဲလၢအုၤဖျၢၣ်၅သီ၂၀၁၈အနံၣ်, စီၤအိၣ်မူ လၢအမ့ၢ်ကညီပုၤထူလံၤဖိတၢၢ်ခိၣ်န့ၣ်တဂၤ

ဘၣ်တၢ်ခးသံကွံာ်အီၤဆျၢၣ်မဲၣ်ကၢၤမဲၣ်လၢပယီၤသးန့ၣ်လီၤ. စီၤအိၣ်မူအစိၣ်အံၤ တၢ်တထံၣ်က့ၤအီၤဘၣ် ငိးတၢ်တဆ့ၤက့ၤအီၤဆူ အဟံၣ်ဖိယိဖိလၢ တၢ်ကဟူထီၣ်က့ၤအီၤၤ လုၢ်လၢထူသန့တၢ်မၤကျဲအဂီၢ်တန့ၢ်ဒီးဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

ပယီၤသးတဖုအံၤသ့ဝဲတၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကးအကျိၤအကျဲလီၤတၢ်လီၤဆဲးလၢ အအိၣ်ဒီးတၢ်ပညိၣ်ဒီး ဖိၣ်ယံးတၢ်လၢ ကမၤဟးဂီၤ ကွံာ်ပကလုာ်န့ၣ်တဖၣ် အတၢ်မ့ၢ်တၢ်, ပတၢ်စူၢ်တၢ်နၢ်, တၢ်သဘျ့, ကဟံးန့ၢ်ပၤကွံာ်ပတၢ်လီၢ်တၢ်ကျဲတဖၣ်, ဒီးအိၣ်ယုၣ်အိၣ်ဘျၢၣ် ပဟီၣ်လၢတၢ်ထူးတၢ်တီၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤကဘၣ်ကတၢ်ကွံာ်ဝဲန့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်သးအုးဖးဒိၣ်အပူၤတၢ်အိၣ်သး အံၤတဂ့ၤထီၣ်ဝဲနီတစဲးဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ပယုထီၣ်လၢတၢ်စုလီၤယုၣ်လၢတၢ်သးတဖျၢၣ်ယိဒီး ထံဖိကီၢ်ဖိကမျၢၢ်အတၢ်ဂဲၤလိာ်လၢကခွၢ် တဝၢဒီးတၢ်ဘျၢၣ်တၢ်ဘါခိၣ်နၢ်တဖၣ် ကျဲးစးမၤဝဲအံၤ မ်ကပူၤဖျဲးလၢတၢ်ကူၣ်အၢကူၣ်သီ ထံဖိကီၢ်ဖိဆူတၢ်ပူၤဖျဲးအဂီၢ်န့ၣ်တက့ၢ်. တၢ်ဂဲၤလိာ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤ တကဲထီၣ်လိာ်ထီၣ်ဘၣ် ခိဖျိကီၢ်ပယီၤပဒိၣ်ဒီးပယီၤသးမ့ၢ်ဒိၣ်တဖၣ် တဟံးဂ့ၢ်ဝိလၢတၢ်ဂဲၤလိာ်တဖၣ် အံၤအဖိခိၣ်အယိန့ၣ်လီၤ.

ပယီၤသးအတၢ်လုၢ်တၢ်လၢအမ့ၢ်တၢ်ကွံာ်မဲၣ်ဒီး တၢ်တဟံးထီၣ်ဂ့ၢ်ဝိလၢ တၢ်ကမၤတဖၣ်အဖိခိၣ်အံၤ ကဘၣ်ကတၢ်ကွံာ်ဝဲခဲအံၤ န့ၣ်လီၤ. ကီၢ်ပယီၤပဒိၣ်အံၤ အိၣ်ဖျါဝဲဖျိဖျါဖျါလၢ အမၤထွဲသဲးအတၢ်ဒိၣ်စိလၢ ပယီၤသးမ့ၢ်ဒိၣ်အဖိခိၣ်အံၤတန့ၢ်ဘၣ်ဒီး ဒိသ ဒၤအထံဖိကီၢ်ဖိတဖၣ်တန့ၢ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢအပူၤကွံာ်ပလိာ်ဘၣ်တ့ၢ်လံ ဟီၣ်ခိၣ်ဒိဘျၢၣ်ပတၢ်တဖၣ် ဒီးခဲအံၤပလိာ်ဘၣ်က့ၤက ဒီး အဝဲသ့ၣ်လၢတၢ်မ့ၢ်လၢဒိၣ်ဒိၣ်ကလဲာ်ကပူၤန့ၣ်လီၤ.

ကညီပိာ်မုၢ်ကရၢ ခိၣ်ထွဲမၤစၢၤကခွၢ်အပူၤတဝၢ လၢလၢပဲၤပဲၤဘၣ်ယး အဝဲသ့ၣ်အတၢ်ယုထီၣ်ဆူ ဘီမ့ၢ်စၢၤဖိၣ်ကရၢလၢကယု ထၢဟံးလီၤ ဘီမ့ၢ်စၢၤဖိၣ်ကရၢအမိၢ်သီလၢကီၢ်ပယီၤအဂီၢ်ဒီး ဆုၤလီၤအီၤတဘျီယိဆူကခွၢ်, ယိၤဒိၣ်, ရၢၢ်ခၢၣ်, ဒီးကညီဟီၣ်ကဝီၤ တဖၣ်လၢကမၤတၢ်ကျဲၤယုကျဲၤဖိးလၢတၢ်ကဒီးန့ၢ်ဘၣ်က့ၤ တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤလၢတၢ်သဘျ့ပူၤအဂီၢ်ဒီးဒိသိးကဒီးန့ၢ်ပူၤဟီၣ်ခိၣ်ဖိတၢ် သးကညီၤတၢ်ဒိသ့ၣ်ဒိသးအတၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤအီၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ပယုထီၣ်ဆူဘီမ့ၢ်စၢၤဖိၣ်ကရၢဘၣ်ဘၢကီၣ်ကးသ့ၣ်တဖၣ်အအိၣ်လၢ တၢ်ကမၤကတၢ်ကွံာ်တၢ်ကွံာ်မဲၣ်လၢ တအိၣ်ဒီး တၢ်ဟံးဂ့ၢ်ဝိ လၢတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤလၢ အဘၣ်တၢ်မၤအီၤလၢပယီၤသးမ့ၢ်ဒိၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ကဘၣ်မၤအဝဲသ့ၣ်လၢကအိၣ်ဒီးတၢ်ဟံးန့ၢ်မူဒါလၢ ကွီၢ်မ့ၢ်တဖၣ်လၢအမၤကမၤဝဲတဖၣ်အဖိခိၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ကဘၣ်ဆုၤခိအီၤဆူဟီၣ်ခိၣ်ဒိဘျၢၣ်တၢ်မၤကမၤမၤကမၤကွီၢ်မ့ၢ်သဲးအ ကွီၢ်ဘျီၣ်လၢတၢ်ကဟံးထီၣ်ဂ့ၢ်ဝိအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

လၢတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအလၢအပဲၤအဂီၢ်ဝံသးစူၤဆဲးကျိးဘၣ်ကညီပိာ်မုၢ်ကရၢဆူ-kwocentral@gmail.com န့ၣ်တက့ၢ်.